

عنوان مقاله:

مروری جامع بر شاخص های کاربردی خشکسالی

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت جامع حوزه های آبخیز، دوره 2، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

حمزه سعیدیان - بخش تحقیقات حافظت خاک و آبخیزداری، مرکز تحقیقات، آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کرمان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج، کرمان، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین بلاهای طبیعی، پدیده خشکسالی است و در صورتی که بیش از یک فصل یا یک دوره زمانی بلند، به طول انجامد دارای اثرات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی است. خشکسالی را می توان معادل یک دوره یا شرایط آب و هوایی خشک و غیر عادی دانست که به اندازه کافی دوام داشته تا عدم تعادل جدی در وضعیت هیدرولوژیکی یک ناحیه ایجاد کند. در این تحقیق ۱۹ شاخص خشکسالی مورد مطالعه قرار گرفته است. بررسی ها نشان داد که هر شاخصی با توجه به ماهیتی که دارد می تواند در مناطق مختلف مورد استفاده قرار گیرد و همه شاخص ها به نوبه خود و در مناطق سازگار با ماهیت این شاخص ها می توانند پایش مناسبی از خشکسالی داشته باشند. شاخص مناسب باید با توجه به منطقه مورد مطالعه، شاخص های منابع آب، شاخص های مربوط به گیاه و شاخص های مربوط به ریسک محصولات کشاورزی و اقتصادی و اجتماعی انتخاب شود. طبق بررسی منابع مورد مطالعه شاخص های دهک ها، بارش استاندارد شده، شدت خشکسالی پالم، شاخص گیاهی اختلاف نرمال شده، شاخص بارش - تبخیر و تعرق استاندارد شده و شاخص بالم و مولی از پرکاربردترین و مناسب ترین شاخص های خشکسالی می باشند. همچنین ضعیف ترین شاخص خشکسالی مورد مطالعه، شاخص درصد نرمال بارش و قوی ترین شاخص های خشکسالی، شاخص های بارش - تبخیر و تعرق استاندارد و شاخص بالم و مولی می باشند. پیشنهاد می شود که با توجه به اینکه هر کدام از شاخص های خشکسالی در شرایط خاصی ایجاد شده اند یا در ایران مورد استفاده قرار نگیرند و یا اینکه با احتیاط مورد استفاده قرار گیرند. نتایج کلی تحقیق بیان می کند که بهتر است که در ارتباط با شاخص های خشکسالی با توجه به داده های هواشناسی و هیدرولوژیکی ایران، مدل سازی های آماری رگرسیونی خطی و غیر خطی بومی با توجه به اقلیم های خاص ایران صورت گیرد و شاخص چند متغیره خشکسالی ایرانی معرفی شود که قطعا نتایج ارزشمندتری به دنبال خواهد داشت.

کلمات کلیدی:

خشکسالی، شاخص، اقلیم، وسعت خشکسالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1575084>

